PRO TRANSILVANIA...

de OLGA GRECEANU

Acum o jumătate de veac, când a fost la Cluj nedreptul și tristul proces al memorandiștilor, cari cereau Impăratului drepturi civile pentru Românii din Transilvania, nu numai popoarele latine s'au sculat în picioare strigând pentru dreptatea Românilor, dar chiar și popoarele germane și slave.

Europa întreagă de acum o jumătate de veac n'a avut decât o minte, o judecată, o inimă, un glas. Ungaria singură, izolată, nu le-a putut răspunde decât astfel, în ziarul Szatmar din 28 Februarie 1891:

„Aceste fiare sălbatece de Ro„mâni, cruzi, sălbatici, sunt în„setați de sângele maghiar și „scrâsnesc din dinți în așa mod, „că sunt ingrozitor de văzut. O „să te măturăm afară din țara „noastră, popor ingrat și per„fid. Dacă limba noastră nu vă „place, ieșiți afară de aci. N'a„vem nevoe de trădători. Duce„ți-vă la dracu, căci mulți din „bătrânii copaci din pădurile „colinelor noastre și o ceată nu„meroasă de corbi, așteaptă tru„purile voastre".

La aceasta răspunde atunci marele italian Frederic Amouretti:

„Ziarele maghiare pot să vor„bească astfel de Români, fără „a fi urmărite, în timp ce nu „este nici un ziarist român care „să nu cunoască pușcăria; ace„ste rânduri din ziarul Szatmar „sunt luate din întâmplare din „o mie alte citațiuni de acelaș „gen".

Străinătatea, nu numai că n'a rămas nepăsătoare de felul cum se va desfășura procesul de la Cluj al memorandiștilor, dar a început să ia parte vie la discuțiuni, să răscolească trecutul, să cerceteze istoricii bizantini, cronicarii romani, vechile hărți ale Imperiului roman și uimită de dreptatea Românilor, de dreptul lor de a striga că pământul Transilvaniei e al lor și a fost întotdeauna al lor, ea scria la 14 Mai 1894:

„Trebue să mărturisim că sal„varea Transilvaniei nu poate „veni decât din partea Germa„niei. Pentru viitorul Congres „European, — congres liberator „— Românii din Transilvania „trebue să lucreze fără încheta„re, cu zel, cu acea continuitate „de efort pe care o pune și pă„sărica când rupe gratiile de la „colivie. Românii din Transil„vania să facă tot ce le stă în „putere ca să atragă atenția a„supra lor, prin jurnale, reviste, „cărți, manifestațiuni patrioti„ce, hărți, scrieri de orice fel, și „mereu cu acelaș calm și aceeași „persistență cari dovedesc forța „sufletească și nețărmurita re„zoluțiune de a învinge. (Loi„seau).

Dacă profesorul și senatorul din 1894, Angelo Degubernatis, ar mai trăi, ar afla că și azi Românului îi bate inima cu recunoștință și emoție recitind prea frumoasa, dreapta, clara și nobila lui scrisoare, trimeasă lui V. A. Urechiă, de la Roma, și pe care o transcriu aproape în întregime, ca un glas ce se ridică din lumea morților ca încă să ne ia parte, acum că tot mai suntem amenințați în drepturile noastre.

„Ungurii, scrie Angelo Degu„bernatis, n'au meditat în dea„juns, desigur, istoria. Ei n'au „ținut nici o socoteală de anu„mite invieri posibile. Au intrat „în Europa ca un popor războ„nic, de cuceritori și au ajuns, „în veacuri de mizerie și de bar„barie, să supue țăranii cari și „lucrau pământul. Dar Dumne„zeu nu dă voe ca popoarele să „fie robi eterni; când domina„torii se istovesc în corupțiune, „Dumnezeu permite deșteptarea „vechilor sclavi, le suflă ceva „din sufletul Lui, și le dă o nouă „conștiință a drepturilor lor.

„Eu, îi cred pe Români ade„vărații supraviețuitori romani„zați ai vechei Dacii; Roma i-a „adoptat și civilizat; acolo unde „Romanii i-au găsit, acolo au „rămas; iar Dacii au dat lumii „doi din cei mai buni împărați „romani: Aurelian și Probus. „Amândoi erau Români din „Transilvania; prin ei, Românii „au găsit cu adevărat dreptul de „cetățeni ai lumii civilizate. In„sășî istoria ungară are glorioa„se amintiri românești. Ar fi „bine ca Ungurii să nu despre„țuiască prea mult, vechii stă„pâni ai pământului lor; justi„ția internațională n'are alt tri„bunal decât opinia publică; dar „această opinie este vestejitoare „pentru tirani și-i condamnă la „dispreț și la izolare; iar izola„rea e moarte.

„Eu țiu la Unguri, dar găsesc „că au mai mult de pierdut de„cât de câștigat în viitor cu vio„lențele ce impun. Desperarea e „un rău sfătuitor. Aristocrația „ungară să ia seama; până a„cum ne-a fost simpatică; dar „în momentul de față, toate „simpatiile Europei sunt în„dreptate spre Români... Tre„bue să știe lumea toată că a„cuz pe Unguri în toată activi„tatea lor violentă contra Româ„nilor, și că sunt încredințat că „lui Caton trebue să-i placă „cauza Românilor, și nu numai „lui Caton, dar și tuturor acelora „cari admiră în el dragostea a„proape divină a libertății și a „dreptății".

Roma, 22 Iunie, 1894.

Nu se poate ca azi, cei ce conduc țările din Europa, să nege cele spuse eri de părinții lor. Acei „părinți" — studenți în 1894 — au fost alături de noi să ne mângâe de nedreptatea ce ni se face, să ne încurajeze, să ne dovedească că nu suntem uitați, și la rândul meu azi, scriu aceste rânduri, ca să le dovedim și noi lor, că după o jumătate de veac, noi încă ne încălzim la cuvintele lor, și dacă mulți din ei, vor fi odihnind de mult în cimitirele cu cipreși din Italia, ne luăm o însărcinare mai mult, ca un semn de gratitudine, să readucem printre noi cei vii, viața spiritului lor, a minții lor drepte, a inimii lor calde, a dragostei lor pentru adevăr.

Pentru noi, ei toți n'au murit. Ctitorii morali ai nădejdilor noastre, sunt iar printre noi; mângâierile lor ne-au ajutat să trecem ceasuri grele, cum gândurile lor au ajutat ca fiii lor să fie patrioții de azi ai Italiei.

Aceași minte ne-a îndrumat, aceleș spirit de dreptate ne-a veghiat și pe noi și pe ei, și indiferent de progresele unei societăți, indiferent de prefacerile sociale, indiferent de politica nouă ce răstoarnă pe cea veche, adevărul istoric trebue să rămâie acelaș.

(Va urma).

MERSUL TRATATIVELOR DELA CRAIOVA

Se redactează textele acordului asupra cărora s'a căzut la un acord de principiu

Craiova, 3 Septembrie

Azi, d-nii miniștri Cretzeanu și Horia Grigorescu, au lucrat împreună cu cei doi consilieri tehnici, d-nii generali G. Potopeanu și Henri Meitani, cu asistența d-lui consilier G. Elefterescu, secretar general, la redactarea textelor acordului asupra cărora s'a căzut la o înțelegere în principiu.

Un ziar bulgar

despre tratativele dela Craiova

Sofia 3 (Rador). — Intr'o corespondență din Craiova, consacrată tratativelor româno-bulgare, ziarul „La Parole Bulgare" scrie între altele: „După cum am arătat într'o corespondență precedentă, negocierile româno-bulgare continuă în mod normal. Ziariștii cari în fiecare zi așteptau știri mai mult sau mai puțin senzaționale, cercetează acum rând p rând toate cartierele, pentru a se familiariza cu climatul orașului.

Trebuie să recunoaștem că munca ziariștilor este mult ușurată de remarcabilul concurs al autorităților române. Se cuvine să exprimăm mulțumirile noastre d-lui General Vasiliu, Primarul Craiovei și d-lui Col. Dimitriu, Prefectul Jud. Dolj, datorită cărora șederea noastră aici este cât se poate de agreabilă. Serviciile telegrafice sunt perfect organizate. Comunicațiile telefonice cu străinătatea funcționează în mod normal și în orice moment putem intra în legătură cu redacțiile noastre. Un consilier de presă, constiincios și afabil, delegat al Ministerului român al Propagandei, este în contact permanent cu reprezentanții presei.

După cum se vede, în așteptarea ceasului final al acordului, zilele trec în aceiași atmosferă senină în frumosul oraș Craiova".

DEMISIA D-LOR SUBSECRETARI DE STAT N. CREȚU ȘI I. SIMIONESCU

M. S. Regele a semnat următorul decret:

CAROL AL II-LEA

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională

REGE AL ROMÂNIEI

La toți de față și viitori sănătate.

Văzând demisiunile ce Ne-au prezentat d-nii Napoleon Crețu, subsecretar de stat la ministerul educațiunii naționale și dr. Ion Simionescu, subsecretar de stat la ministerul sănătății și ocrotirilor sociale; —

Pe baza art. 46 din Constituțiune;

Am decretat și decretăm:

ART. I. — Aceste demisiuni sunt primite de Noi.

ART. II. — Președintele Consiliului Nostru de Miniștri este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București la 3 Septembrie 1940.

CAROL R.

Președintele Consiliului de Ministri

Ing. ION GIGURTU

Cauzele nenorocirii aviatice din munții Apuseni

Accidentul nu poate fi atribuit decât elementelor naturii, excepțional de protivnice

Primim următorul comunicat:

Ministerul aerului și marinei ca urmare a accidentului avionului comercial YR—PIF ce a avut loc în ziua de 23 August 1940, face cunoscut că în urma anchetei delegaților M. A. M. la fața locului, rezultă că atât materialul volant cât și echipajul avionului sunt în afară de cauzele cari au provocat accidentul.

Nenorocirea întâmplată nu poate fi atribuită, decât elementelor naturei, excepțional de protivnice.

Garanțiile date României de guvernele Germaniei și Italiei după arbitrajul dela Viena

Textul scrisorilor schimbate între miniștrii de afaceri străine ai Germaniei, Italiei și României în limbile celor trei state

Dăm mai jos textul scrisorilor schimbate între miniștrii de externe ai Germaniei, Italiei și României în limbile celor trei state:

DER REICHSMINISTER DES AUSWARTIGEN

Wien den 30 August 1940

Eure Exzellenz,

Namens und im Auftrage der Deutschen Regierung habe ich die Ehre, Euerer Exzellenz folgendes mitzuteilen:

Deutschland und Italien übernehmen mit Wirkung vom heutigen Tage an die Garantie für die Integrität und Unverletzlichkeit des rumänischen Staatsgebietes.

Genehmigen Euere Exzellenz die erneute Versicherung meiner ausgezeichnetsten Hochachtung.

(ss) **JOACHIM VON RIBBENTROP**

Seine Exzellenz
den Königlich Rumänischen Minister
der Auswärtigen Angelegenheiten
Herrn Michael Manoilescu

Ministrul Afacerilor Străine
al Reichului.

Viena, 30 August 1940.

EXCELENȚA,

In numele și din ordinul guvernului german am onoarea a comunica Excelenței Voastre următoarele:

Germania și Italia asumă cu începere din ziua de astăzi garanția pentru integritatea și inviolabilitatea teritoriului Statului Român.

Primiți Excelență și cu această ocaziune încredințarea deosebitei mele considerațiuni.

(ss) JOACHIM VON RIBBENTROP

Excelenței Sale
Domnului Mihail Manoilescu
Ministrul Afacerilor Străine
al Regatului României

*

MINISTRO DEGLI AFFARI ESTERI

Vienna, 30 Agosto 1940

Eccellenza,

A nome e per incarico del Regio Governo Italiano ho l'onore di comunicarvi quanto segue:

L'Italia e la Germania si assumono, con effeto a partire da oggi, la garanzia dell'integrità e dell'inviolabilità del territorio dello Stato Romeno.

Vogliate gradire, Eccellenza, le espressioni della mia piu alta considerazione.

(ss) CIANO

All Eccellenza
il R. Ministro degli Affari Esteri di Romania
Signor Michael Manoilescu

Ministrul Afacerilor Străine.
Viena, 30 August 1940.

EXCELENȚA,

In numele și din ordinul guvrenului regal italian am onoarea a vă comunica cele ce urmează:

Italia și Germania își asumă, având efect cu începere de astăzi, garanția pentru integritatea și inviolabilitatea teritoriului Statului Român.

Vă rog să primiți, Excelență, expresiunea celei mai înalte considerațiuni.

(ss) CIANO

Excelenței Sale
D-lui ministru Regal al
Afacerilor Străine
Mihail Manoilescu

*

Wien den 30. August 1940

Eure Excellenz,

Names und im Auftrage der Königlich Rumänischen Regierung habe ich die Ehre, den Empfang der Note Eurer Exzellenz vom heutigen Tage zu bestätigen, wonach Deutschland und Italian mit Wirkung von heute an die Garantie für die Integrität und Unverletzlichkeit des rumänischen Staatsgebietes übernehmen. Die Königlich Rumänische Regierung hat von dieser Mitteilung bit Genugtung Kenntnis genommen und nimmt die Rumänien gewährte Garantie hiermit an.

Genehmigen Eure Exzellenz die erneute Versicherung meiner ausgezeichnetsten Hochachtung.

gez. Manoilescu

An Seine Exzellenz
den Reichsminister des Auswätigen
Herrn Joachim von Ribbentrop.

Viena, 30 August 1940

Excelență,

In numele și din ordinul Guvernului Regal Român, am onoarea a confirma Excelenței Voastre nota de astăzi, conform căreia Germania și Italia preiau cu efect, începând de astăzi, garanția pentru integritatea și inviolabilitatea teritoriului Statului Român. Guvernul Regal Român a luat cunoștință cu satisfacție de această comunicare și acceptă garanția acordată României.

Primiți, Excelență, încă odată asigurarea perfectei mele considerațiuni.

(ss) Manoilescu

Excelenței Sale
Domnului Ministru al Afacerilor Străine
Joachim von Ribbentrop.

Vienna, 30 Agosto 1940

Eccellenza,

A nome e per incarico del Regio Governo Romeno, ho l'onore di accusare ricevuta della odierna di Vostra Eccellenza con la quale l'Italia e la Germania si assumono, con effetto a partire de oggi, la garanzia dell'intergrita dell' inviolabilita del territario dello Stato Romeno. Il Regio Governo Romeno ha preso conoscenza con compiacimento di questa comunicazione ed accetta la garanzia accordata alla Romania.

Vogliate gradire, Eccellenza, le esperssioni della mia piu alta considerazione.

(ss) Manoilescu

All 'Eccellenza
il Ministro degli Affari Esteri d'Italia
Conte Ciano di Cortellazzo

Viena, 30 August 1940

Excelență,

In numele și din ordinul Guvernului Regal Român, am onoare de a Vă confirma primirea notei Ecelenței Voastre cu data de azi prin care Germania și Italia își asumă, cu începere de astăzi, garanția integrității și inviolabilității teritoriului Statului Român. Guvernul Regal Român a luat cunoștință cu satisfacțiune de această comunicare și acceptă garanția acordată României.

Vă rog să primiți, Excelență, expersiune considerațiunii mele celei mai inalte.

(ss) Manoilescu

Excelenței Sale
Ministrului Afacerilor Străine
al Italiei
Contele Ciano di Cortellazzo.

S'a înființat un comisariat general al românilor din teritoriile evacuate

M. S. Regele a semnat următorul decret lege pentru înființarea comisariatului general al românilor din teritoriile evacuate. Decretul va apare în Monitorul Oficial de Marți.

CAP. I. COMISARIATUL GENERAL ȘI ATRIBUȚIUNILE SALE.

ART. I. — Se înființează pe lângă președinția consiliului de miniștri comisariatul general al românilor din teritoriile evacuate.

ART. II. — Comisariatul general are următoarele atribuțiuni:

a) Rezolvă toate problemele economice, sociale, culturale și juridice care decurg din deplasarea populațiunii românești din teritoriile evacuate.

b) Repartizează populațiunea evacuată pe teritoriul statului.

c) Urmărește și realizează integrarea acestei populațiuni în viața națională, ținând seama de interesele superioare de stat.

d) Înființează, cu ajutorul inițiativei particulare, asociații și comitete regionale și locale, care se vor ocupa de rezolvarea problemelor populației evacuate în limitele stabilite de comisariatul general.

c) Întocmește planul general de activitate și ia toate măsurile pentru aducerea lui la îndeplinire.

CAP. II. ORGANELE COMISARIATULUI GENERAL.

ART. III. — Comisariatul general este condus cu depline puteri de un ministru sau un subsecretar de Stat.

El este ajutat în exercitarea atribuțiunilor sale de trei comisari speciali numiți prin decret regal.

ART. IV. — Pe lângă comisariatul general funcționează un consiliu superior de îndrumare, compus dintr'un număr de cel mult șase specialiști recunoscuți, numiți prin decizia ministrului.

Comisarii speciali fac parte de drept din acest consiliu.

Vor putea fi convocați cu vot consultativ la ședințele consiliului superior de îndrumare și delegații administrațiunilor publice ori de câte ori va fi nevoe.

Deasemenea vor putea fi invitați la ședințe sau vor putea primi delegațiuni speciale și alte persoane competente.

Consiliul superior de îndrumare este prezidat de ministru, iar în lipsă de un vice-președinte numit prin decizie ministerială.

ART. V. — Consiliul superior de îndrumare este organul consultativ al ministrului. La cererea ministrului sau din proprie inițiativă, el examinează orice problemă în legătură cu evacuarea și integrarea populațiuni românești în viața statului, supunând ministrului propunerile sale.

In acest scop el va putea lucra și în comisiuni restrânse, pe specialități, supunând rezultatul cercetărilor plenului consiliului.

Ministrul poate delega pe membrii consiliului să facă cercetări, anchete și să supravegheze executarea măsurilor luate de comisariatul general.

Administrațiunile publice sunt obligate să înlesnească pe toate căile membrilor consiliului îndeplinirea delegațiunilor lor.

ART. VI. — Comisariatul general este condus din punct de vedere administrativ de un secretar general, având grad și atribuțiuni de secretar general de minister.

Secretarul general va supraveghia și va coordona toate lucrările, putând lua orice măsur în cadrul delegațiuni date de ministru.

CAP. III. FUNCTIONAREA COMISARIATULUI GENERAL

ART. VII. — Toate administrațiunile publice sunt obligate să execute deciziunile comisariatului general luate în cadrul atribuțiunilor sale și să facă cercetările, anchetele și lucrările documentare cerute de comisariatul general.

Intreprinderile economice particulare, indiferent de obiectul sau forma juridică sub care sunt organizate, au datoria să respecte și să aplice întocmai hotărârile cu caracter general sau recomandațiunile speciale făcute în scris de comisariatul general.

ART. VIII. — Toate organizațiunile publice și private cari funcționează astăzi și au scopuri asemănătoare cu acelea ale comisariatului general, trec sub controlul direct al comisariatului general.

Serviciul colonizărilor din ministerul agriculturii trece pe data publicării prezentului decret lege în organizarea comisariatului general.

ART. IX. — Organizarea serviciilor comisariatului general se va face prin decizie ministerială, iar personalul adminstrativ va fi detasat dela celelalte administrațiuni publice.

ART. X. — Pentru acoperirea cheltuelilor reclamate de organizarea și funcționarea comisariatului general (lucrări tehnice, cercetări, deplasări, indemnizații, publicațiuni, etc.), ministerul de finanțe va pune la dispoziția comisariatului general, fondurile necesare, din care se vor putea face plăți pe baza aprobării ministrului.

Ministerul economiei naționale va pune la dispoziția comisariatului general biurourile necesare funcționării sale.

Sediul comisariatului general va fi în localul ministerului economiei naționale.

ART. XI. — Prezentul decret lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

Expunerea de motive-raport

Decretul lege este însoțit de următoarea expunere de motive-raport către Suveran, a d-lor ing. I. Gigurtu, președintele consiliului de miniștri și prof. Ion V. Gruia, ministrul justiției:

Evacuarea unor porțiuni din teritoriul național a ridicat în sfera de acțiuni guvernamentală o chestiune de o gravitate cu totul nepreväzută, nu numai prin varietatea și complexitatea problemelor, dar și prin urgența cu care ele trebuesc rezolvate.

Frații noștri de sânge au fost nevoiți să pribegească pe drumurile țării, părăsindu-și căminurile, pământurile și gospodăriile, în căutarea unor noui așezări, la adăpostul cărora să-și poată continua o existență activă și rodnică în sânul comunității românești.

Intr'o atare situațiune, guvernul Majestății Voastre înțelege să intervină imediat, fiind călăuzit nu numai de o adâncă dragoste față de acești încercați fii ai neamului, dar și de necesitatea imperioasă de a realiza o concepție mai largă de integrarea lor în viața națiunii. Ei vor trebui să găsească în sânul națiunii, pe lângă mângâerea și ajutorul imediat de care au nevoe și prilejul ca în aceste împrejurări de durere națională să-și poată pune în valoare însușirile de muncă și de creație, care au făcut faima teritoriilor evacuate, — afirmându-și astfel voința lor hotărîtă de a contribui la întărirea solidarității naționale.

Pentru aceste motive, guvernul Majestății Voastre, situând această chestiune pe primul plan al preocupărilor sale imediate și directe, își propune să urmărească pe toate căile și cu toată energia, ca ieșirea din acest greu impas național să însemneze un început pozitiv de afirmare și consolidare a voinței și geniului creator al neamului nostru.

Consequent cu această concepțiune, guvernul socotește de a sa datorie să înființeze un organism de stat, dispunând de toate puterile, care să rezolve în ansamblul lor problemele culturale, sociale, economice, juridice și tehnice provocate de actuala situațiune.

In acest scop, supunem Inaltei aprobări a Majestății Voastre alăturatul proect de decret lege prin care se înființează un comisariat general, având puteri ca un minister, condus de un ministru sau un subsecretar de stat și ajutat de trei comisari speciali, reprezentanți ai populațiunilor evacuate.

Pe lângă comisariatul general funcționează un consiliu superior de îndrumare, care prin competența membrilor săi va da o contibuțiune efectivă la rezolvarea problemelor ridicate.

Spre a nu împovăra bugetul statului cu noui cheltueli, s'a prevăzut ca personalul necesar acestui comisariat general să fie detasat dela celelalte instituțiuni publice.

SITUAȚIA EVREILOR DIN MINISTERUL AERULUI ȘI MARINEI

D. contra amiral adjutant Păis a dat următoarea decizie:

Până la data de 10 Septembrie 1940, personalul civil de toate categoriile ce depinde de ministerul aerului și marinei și care intră în prevederile decretului-lege privitor la starea juridică a evreilor din România, va înainta direcțiunii personalului actele și devizele privitoare la situația lor juridică față cu dispozițiunile decretului-lege din 9 August 1940.

Peste termenul de mai sus nu se va mai primi nici un fel de acte și dovezi.

Regia Autonomă I.A.R., administrațiile comerciale P.C.A. S. M. R., N. F. R., A. S. A. M. și Casa Fondului Național al Aviației vor lua măsuri ca până la data de 10 Septembrie 1940 personalul civil de toate categoriile ce depind de aceste regii și administrațiuni autonome și care intră în prevederile decretului-lege din 9 August 1940, să înainteze instituțiunilor respective actele și dovezile referitoare la situația lor juridică față cu dispozițiunile decretului-lege mai sus arătat, raportând ministerului asupra rezultatului aplicațiunei acestui decret-lege.

Amânarea deschiderii cursurilor la liceele militare

Ministerul apărării naționale comunică:

Cursurile liceelor militare vor începe efectiv în dimineața zilei de 1 Octombrie a. c.

Data prezentării elevilor la școală se va comunica părinților de către comandamentul fiecărui liceu militar în parte.

—x•x—

Reforma regimului calificării profesionale

Consiliul Uniunii Camerelor de muncă s'a întrunit ieri la sediul Uniunii, sub președinția d-lui Virgil Molin.

D-l Virgil Molin a expus consiliului principalele propuneri ce va face ministerului muncii și cari sunt menite să reformeze așezarea actuală a calificării profesionale.

Din materialul prezentat rezultă că se impune modificarea tehnicei de examinare, adaptarea unei programe analitice unitare, simplificarea procedurii biurocratice, amnistie pentru meseriașii căzuți în clandestinism, mecanizarea evidenței, repartizare de funcționari cu responsabilitate, reglementarea sesiunilor de examinare, rezolvirea problemei atelierelor de probă, înființarea unui oficiu de statistică și o serie de alte interesante propuneri, ce vor rezolva definitiv această dificilă problemă a calificării profesionale.

Consiliul a rezolvit apoi chestiunile curente ale Camerelor de muncă.

Declarații făcute presei de d. Teofil Sidorovici cu prilejul deschiderii târgului din Viena

Viena, 3 (Rador). — Cu ocazia deschiderii expoziției și târgului de toamnă dela Viena au fost prezenți delegații oficiali ai tuturor țărilor europene cu care Germania întreține raporturi de ordin politic și economic. In special miniștrii departamentelor economice au ținut să cunoască realizările principale ale acestei expoziții, de un interes capital pentru Sud-Estul European.

Printre numeroasele oficialități străine, am avut bucuria să primim pe d. ministru Teofil Sidorovici, comandantul Străjii Țării din România, o personalitate bine cunoscută și bine apreciată în Reichul german, prin colaborarea cu Hitlerjugent, începută încă de acum 5 ani.

Excelența sa a binevoit să acorde pentru presă următorul interview asupra impresiilor dela deschiderea Expoziției Internaționale dela Viena:

„Am venit la Viena — ne-a spus d. ministru Sidorovici — fiind invitat de Excelența sa Baldur von Schirach, — Reichstatleiter-ul pentru Ostmark-Vien, — cu a cărui distinsă prietenie am cinstea să mă mândresc încă de mulți ani. Prin temeinica colaborare stabilită cu ani în urmă, între Hitlerjugend și Straja Țării, s'a adâncit și mai mult prietenia româno-germană și se va consolida definitiv în viitor".

„Am fost întâmpinat la sosire de Excelența sa și onorat cu cele mai deosebite atenții".

„Viena este un oraș care renaște sub semnul unui viitor plin de speranțe. Prin înțeleapta și energica conducere a excelenței sale Baldur von Schirach, Viena va deveni centrul tuturor problemelor mari care interesează direct Sud-Estul european. Inceputul acestei ere de consolidare a nouei Europe de Sud și de Răsărit a fost făcută prin organizarea acestei minunate expoziții internaționale și a târgului de toamnă dela Viena, unde și-au expus bogățiile toate națiunile din concertul nouei ordini europene, ordine pe care excelențele lor Dr. Funk și Baldur von Schirach au relevat-o în cuprinsul importantelor cuvântări de deschidere".

„Această minunată expoziție constitue primul succes al excelenței-sale Baldur von Schirach, după care îi urăm din tot sufletul să urmeze altele din ce în ce mai mari. Națiunile Sud-Estului european s'au regăsit aci la Viena pe planul colaborării economice, care are o covârșitoare însemnătate pentru vremurile de azi. Mâine, ele se vor regăsi pe toate celelalte planuri de activitate, desăvârșind opera de pace pentru care s'au făcut atâtea jertfe".

„Rolul excelenței-sale Baldur von Schirach este un rol istoric. Concepția planului general al minunatei expoziții și târgului de toamnă dela Viena ca și felul cum a fost realizat acest grandios plan, dovedesc odată mai mult că omul chemat să deschidă porțile unei alte lumi și-a înțeles cu prisosință chemarea. Personal îi urez din suflet cea mai deplină biruință în viitor".

Pavilionul României a avut un deosebit succes, datorit frumoasei prezentări a tuturor produselor țării noastre. Reușita se datorește în mare parte muncei depuse de d. arhitect Constantin Mojinski.

Azi dimineață la ora 5, în cadrul unei conferințe la care au luat parte numeroase personalități, d. prof. Cornățeanu, fost ministru, a vorbit despre „Țăranul Român".

Un comentariu al agenției „Stefani" asupra verdictului dela Viena

Roma, 3 (Rador). — **Redactorul diplomatic al agenției „Stefani" notează că guvernul din București a subliniat la timp beneficiile arbitrajului dela Viena, mai ales în ce privește garanția pe care cele două puteri ale axei au dat-o cu privire la integritatea și intangibilitatea teritoriului român.**

Această garanție, prin caracterul și țelurile ei, se deosebește în mod net de cea britanică. Marea Britanie, în adevăr, asigurând protecția sa statului român, știa foarte bine că în caz de necesitate, promisiunea sa nu ar fi putut niciodată fi realizată în mod practic. In același timp, pretinsa garanție engleză împiedica orice acord între români și vecinii lor aspirând la revizuirea tratatului. In definitiv, perfida politică britanică așeza România pe un teren intransigent contra Uniunii Sovietelor, Ungariei și Bulgariei, fără ca, în caz de război, armata română să poată conta pe ajutorul militar al Angliei. Garanția britanică nu constituia deci decât o înșelăciune și o gravă primejdie pentru statul român.

Garanția italo-germană, dimpotrivă, este o garanție reală, deoarece puterile axei sunt efectiv în măsură să ajute România.

Este de notat în plus că garanția dată de Italia și Germania este bazată pe acordurile încheiate de România cu URSS, Ungaria și Bulgaria, astfel încât, în loc de a se impune românilor o rezistență dificilă și primejdioasă pe trei frontiere, ea încoronează o situație de pace, consolidată deja la toate frontierele.

Timpul, care este un mare împărțitor de dreptate, va arăta în mod și mai evident rezultatele binefăcătoare ale acestei soluții, asigurând României o rodnică punere în valoare a vastelor sale resurse într'un teritoriu care este mult mai vast ca acel din 1914 și care a fost extins cu recunoașterea lui de către țările vecine și cu garanția solidă a celor două mari puteri victorioase.

CE SPUNE PRESA ELVEȚIANA

Berna 3 (Rador). — **Ocupându-se de arbitrajul dela Viena într'un lung articol publicat de „Gazette de Luzanne", cunoscutul profesor de istorie internațională Edmond Rossier declară între altele, că Ungaria nu și-ar fi putut justifica decât cu greu revendicările asupra Transilvaniei în temeiul argumentelor etnice și demografice. Autorul arată într'adevăr că pe toată întinderea Transilvaniei, elementul românesc constitue majoritatea populației.**

D. Eugène Fabre, directorul ziarului „La Suisse", comentând evenimentele din Sud-Estul european, amintește că în 1918 la Alba-Iulia, Transilvania întreagă a cerut alipirea sa la România, printr'un veritabil plebiscit. Acest plebiscit fusese dealtfel ratificat la Mediaș de însăș populația săsească, prea fericită că scăpase de asuprirea maghiară.

Autorul articolului subliniază în sfârșit, că situația de azi este caracterizată printr'o crâncenă nedreptate, care face să sângereze mândria românească.

Interzicerea oricăror manifestații publice

Comunicatul d-lui ministru al internelor

Ministrul de interne comunică:

Țara a manifestat timp de trei zile nețărmurita sa durere în fața sentinței dată la Viena.

Pătrunș de aceleași sentimente, am privit cu toată îngăduința aceste manifestațiuni, atât timp cât ele au fost exteriorizate cu cunoscuta noastră cumințenie și cu demnitate.

Și mai ales am privit cu inima sfâșiată, imensa durere a fraților noștri ardeleni, care este și rămâne cu adevărat cea mai mare.

In ultimul moment aceste manifestațiuni încep a pierde din cumințenia ce trebue păstrată și din demnitate.

Pentru a evita exploatarea durerii noastre de către inconștienți și iresponsabili, am hotărât să opresc de astăzi înainte orice manifestație publică, iar acelora cari caută să organizeze asemenea manifestații și să atâte spiritele să le aplic cele mai aspre sancțiuni prevăzute de legile în vigoare.

Ministrul internelor,

General **David Popescu**

POPORUL FRANCEZ TREBUE SĂ ȚINĂ FRUNTEA SUS

Un articol din „Echo de Paris"

Clermont Ferrand, 3 (Rador).— *Intr'un articol intitulat „Revolta mândriei", ziarul „Echo de Paris" reamintește poporului francez, pentru ce trebue să țină fruntea sus:*

„Nu mai avem mândrie?

Trebue oare să ne arătăm lumii ca fiind incapabili sau paraziți?

Nu avem oare dreptul să-i reamintim, așezând în fruntea noastră, pe oamenii cei mai demni dintre noi?

Oare Franța nu e decât o țară de politicieni deficitari?

N'am avut noi oare aviatorii noștri, savanții, artiștii, inginerii și medicii noștri precum și o puzderie de oameni remarcabili?

De te-am reaminti numai pe tine, Mermoz, care împreună cu tovarășii tăi ați croit prin văzduh linia aeriană transatlantică ce pentru vecie ne asigură drepturi sfinte în Africa și asupra imperiului nostru colonial; — și apoi pe voi: d-nă Curie, Broglie, Rostand; pe voi Thierre, Martel, chirurgi și medici pușI mereu, fără răgaz, în fața a noi și noi probleme; pe voi Ravel, Faure, Debussy cari ați compus melodii nepereitoare; și pe voi toți cei ce ați continuat a creea Franța!

Ați muncit și ați creeat pentrucă vă interesa promovarea binelui în lumea întreagă.

Să ținem sus frunțile!

A rămâne copleșiți nu este demn de ceea ce am făcut și vom mai face!

Poporul Franței nu poate fi privit ca o icoană a suspinelor valoarea noastră reală este aceea a celor mai buni dintre noi, trebuind a fi socotită după cuprinsul minții și al sufletului lor!

S'ar putea oare irosi dintr'o dată două mii de ani de mândrie?

Să ridicăm capetele cu mândrie; este un drept ce-l deținem prin naștere, însă pentru a nu pierde călăuzitorii, trebue să-l ridicăm sus, sus de tot.